

Zápis č. 7/20-23 (253)

z řádného zasedání Akademického senátu FCH VUT
konaného 20. dubna 2021, 14:00 hodin
(Online zasedání MS Teams)

Přítomni: Obruča, Krouská, Kalina, Vacula, Zahrádka, Smilek, Sedláček, Kouřilová, Komendová, Pořízka, Přikryl, Diviš, Pilátová, Lindovský
Omluveni: Adamczyková
Hosté: Hladík, Repková, Veselý, Weiter, Kučerík, Pekař, Márová

Program:

1. Zahájení zasedání
2. Informace z vedení FCH VUT v Brně
3. Dodatek č.1 ke směrnici děkana č.2/2020 (schvalování)
4. Dodatek č.1 ke směrnici děkana č.3/2020 (schvalování)
5. Zpráva k hodnocení výuky v ZS v akademickém roce 2020/21 (projednání)
6. Fond Open Access na VUT v Brně
7. Různé

AD 1)

Předseda AS FCH VUT přivítal přítomné a zahájil online zasedání. Program zasedání byl členům AS FCH zaslán; předseda o jeho návrhu nechal hlasovat.

Hlasování:

Pro:	14
Proti:	0
Zdržel se:	0

Program 253. zasedání AS FCH byl schválen tak, jak byl navržen.

Dále předseda AS FCH informoval, že zápis z 251. zasedání prozatím není k dispozici z důvodu pracovní neschopnosti tajemnice AS FCH. Schvalování zápisu z 251. zasedání tak bude odloženo na příští zasedání. Zápis z 252. zasedání AS FCH byl rozeslán, ale probíhá drobné připomínkování. Bude schvalován na následujícím zasedání.

AD 2)

Předseda AS předala slovo děkanovi fakulty, prof. Weiterovi:

Na úvod prof. Weiter podal informace o omezeních ve výuce

- To, co je aktuálně známo, bylo rozesláno 13. 4. 2021 zaměstnancům e-mailem
- 13. 4. 2021 byla zveřejněna mimořádná opatření ministerstva zdravotnictví a očekává se, že 26. 4. dojde k rozvolnění části restriktivních opatření.
 - Bude povolena účast studentů na zkouškách do 10 osob
 - Bude povolena praktická výuka studentů končících ročníků
 - Budou povoleny individuální konzultace
 - Přítomnost studentů je podmíněna negativním testem na COVID-19

- Povinnost testovat studenty se ukládá jednotlivým vysokým školám. Pokyny k testování budou zveřejněny po jednání s rektorátem VUT v Brně
- Prof. Weiter informoval, že v rámci rozvolnění se nepočítá s možností přítomnosti doktorandů na fakultě. Jejich přítomnost je však zcela zásadní pro úspěšné dokončení VŠKP. Bylo by využito ustanovení o možnosti přítomnosti studentů na konzultacích; doktorandi budou působit jako konzultanti bakalářských a diplomových prací a měli by tak přístup na fakultu.
- V rámci zabezpečení výuky je svoláno na 13. 4. 2021 odpolední jednání s řediteli ústavů FCH VUT v Brně.
- Nový ministr ještě nepředstavil podrobný plán rozvolňování, je třeba vyčkat.

Dr. Pořízka vznesl dotaz ohledně testování citlivosti antigenních testů na VŠCHT v Praze. Děkan reaguje, že výsledky tohoto testování ještě nejsou k dispozici. Měly by být do konce dubna. Záchyt pozitivních případů se ale doposud naprosto shoduje s tím, jaké výsledky jsou na základních školách. Jsou to desetiny promile.

Prof. Weiter dále informoval Akademický senát, jaké dokumenty budou v nejbližší době předkládány. Bude to novela stipendijního plánu, která by měla být připravena maximálně do 14 dnů. Děkan věří, že dojde ke shodě ve znění pravidel rozpočtu vedením s řediteli ústavů a tedy očekává, že by pravidla rozpočtu měla být předložena s řádnou předkládací lhůtou na příští zasedání AS FCH. Prof. Weiter neočekává, že by měly nastat zásadní komplikace, protože pravidla rozpočtu vycházejí z modelů z předchozích let a bude dostatek financí na provoz jednotlivých ústavů. Další důležitý dokument, který bude vedení předkládat Akademickému senátu, bude směrnice k přijímacímu řízení pro rok 2022/23. Bude třeba ošetřit přihlašování studentů ze zahraničí. Je problém, že se do studijních programů vyučovaných v češtině hlásí zahraniční studenti se špatnou znalostí češtiny a komplikují tak výuku. Bude požadováno potvrzení o znalosti B1. Do konce června by měl být také připraven organizační řád, který reaguje na změnu organizačního řádu VUT.

Prof. Weiter dále navázal informacemi ohledně pořádání Chemistry and life. Chybí plán rozvolňování což komplikuje přípravy. Počítá se s uskutečněním odborných fór. Hlavním tématem by bylo průmyslové fórum a setkání s absolventy. Vše bylo důkladně projednáno s řediteli ústavů a byli nominováni jednotliví zástupci; s nimi bude svolána organizační schůzka; web bude nachystán.

Doc. Diviš vznesl dva dotazy.

- Je znám způsob, jakým se budou kontrolovat studenti v rámci testů na COVID-19? Bude to na úrovni čestného prohlášení?
 - Reaguje děkan: Z nařízení ministerstva zdravotnictví vyplývá, že nebude stačit čestné prohlášení ani samotestování. Děkan má představu, že studenti budou nahrávat do systému hodnověrné dokumenty o testování. Vše je navázáno na informační systém VUT, jehož nastavení je na centrálním rozhodnutí rektora.
- Jak se plánuje průzkum ohledně zájmu studentů odevzdat a obhájit své VŠKP v prvním termínu.
 - Reaguje děkan: Budou zveřejněny dvě ankety. Jedna se bude týkat tématu dokončení BP a DP a druhá bude sbírat data ohledně dokončení výuky

zimního a letního semestru. Na průzkumy je ale zatím brzo, protože zatím nejsou zveřejněny konkrétní informace o rozvolňování. Prof. Weiter očekává spuštění anket v příštím týdnu. Přednášky a cvičení budou s nejvyšší pravděpodobností stále distanční formou.

Dr. Sedláček

Pokud mají být předkládána na příštím zasedání pravidla rozpočtu, bylo by dobré svolat jednání ekonomické komise, ideálně v období alespoň jednoho týdne před jednáním akademického senátu. Děkan informoval, že ještě bude jednání s řediteli. Pokud dojde ke shodě, pravidla by měla být předložena 4. 5. 2021. Zásadní změny v pravidlech nejsou, pouze jedna dílčí změna, která reflektuje projekty v rámci metodiky 17+. Prof. Weiter potvrdil, že počítá s jednáním ekonomické komise týden před projednáváním.

K tomuto bodu jednání již nebylo dalších otázek.

AD 3)

V úvodu bodu 3 různé předseda AS FCH připomněl, že Dodatek č. 1 ke směrnici děkana č. 2/2020 byl projednáván na minulém zasedání senátu. Předseda spustil online hlasování a po ukončení zveřejnil výsledky.

Hlasování:

Pro:	14
Proti:	0
Zdržel se:	0

Předseda AS FCH konstatoval, že Dodatek č. 1 ke směrnici děkana č. 2/2020 **byl jednohlasně schválen AS FCH VUT v Brně.**

AD 4)

Předseda AS FCH inicioval online hlasování o schválení Dodatku č. 1 ke směrnici děkana č. 3/2020.

Hlasování:

Pro:	14
Proti:	0
Zdržel se:	0

Po zveřejnění výsledků hlasování předseda AS FCH konstatoval, že Dodatek č. 1 ke směrnici děkana č. 3/2020 **byl jednohlasně schválen AS FCH VUT v Brně.**

AD 5)

Předseda AS FCH uvedl tento bod a předal slovo proděkance dr. Repkové, která předkládaný dokument připravovala. V krátkosti představila zprávu k hodnocení výuky v ZS v akademickém roce 2020/21 na Fakultě chemické VUT v Brně. Zpráva má celkem 33 stran. Liší se oproti minulým zprávám zařazením otázek k distanční výuce. Studenti distanční výuku hodnotili pozitivně. Součástí zprávy je i příloha, která řešila slovní hodnocení předmětů, které byly hodnoceny alespoň 15 % z celkového počtu posluchačů předmětu. Ze statistického zpracování ankety vyplývá, že cca 70 % studentů hodnotilo výkon vyučujících v distanční výuce známkou 1. Průměrná účast studentů v anketě je srovnatelná s loňským

rokem. Dr. Repková poděkovala vyučujícím, kteří připravovali distanční výuku. Studenti oceňovali, že si mohou zpětně pouštět záznamy z přednášek. Zároveň poděkovala i studentům, kteří věnovali čas vyplnění ankety. Zpráva bude zveřejněna studentům, na veřejné desce rektorátu a ředitelům ústavu.

Předseda AS FCH otevřel diskusi.

Děkan fakulty si vzal slovo a projevil radost, že distanční výuka proběhla ve vysokém standardu. Z ankety ale také vyplynuly některé nedostatky, někdy i závažného charakteru, které jsou řešeny s řediteli ústavů.

Doc. Obruča představil hodnocení distanční výuky z hlediska vyučujícího. Pokud by měl hodnotit naopak studenty, tak známka by jistě 1 nebyla. Zmínil, že přimět v online prostředí studenty k aktivitě je náročné. Doc. Obruča nevnímá distanční výuku jako optimální formát.

Předseda AS FCH navrhl schválit **usnesení** akademického senátu ve znění:

- *Akademický senát Fakulty chemické VUT v Brně projednal dokument Zpráva k hodnocení výuky v ZS v akademickém roce 2020/21 a k dokumentu nemá žádné připomínky.*

Hlasování:

Pro:	13
Proti:	0
Zdržel se:	0

Usnesení v navrženém znění bylo **schváleno** a byl ukončen tento bod jednání.

AD 6)

Předseda AS FCH na úvod tohoto bodu poprosil pana děkana prof. Weitera a proděkana prof. Veselého o vyjádření k této problematice.

Děkan si vzal slovo a uvedl, že situace ohledně Open Access fondu se vyvíjela dále na jednání kolegia rektora a z tohoto jednání byl vypracován zápis (08 KR 2021), ze kterého vyplývají další konsekvence v rámci užívání fondu Open Access. Prof. Weiter odprezentoval zápis z kolegia rektora, kde byla diskutována problematika využívání zdrojů z Open Access fondu pro financování publikování v žurnálech vydavatelství MDPI. Ty dle prorektorky Režňákové mohou vykazovat predátorské rysy. To vyvolalo diskusi na celém VUT. Tato diskuse vyústila k pozastavení poskytování podpory z fondu OA až do odvolání. VUT chce jmenovat komisi (skupina pro diskusi Open Access), tak jak je uvedeno v zápisu 08 KR 2021. Dle děkana by celý proces mohl trvat relativně dlouhou dobu. Na KR rektor uvedl, že původní záměr fondu OA je podpora publikací, které nejsou dedikované k žádnému projektu. Děkan FCH VUT v Brně se k tomuto jasně vymezil. Domnívá se, že fond OA je primárně určen na podporu otevřeného publikování v rámci Open Access, tak jak požaduje například politika EU Open Science. Na FCH je i nový mezinárodní projekt Horizon. Zde publikování musí být také v souladu s politikou Open Science. Podpora otevřeného publikování by neměla být omezována. Doplnil, že na Masarykově Univerzitě vznikají repositáře, kde se ukládají nejen samotné publikace, ale i výchozí experimentální data. Toto by mělo vzniknout i na FCH VUT v Brně.

Proděkan prof. Veselý dostal slovo a uvedl, že připravil informace pro všechny akademiky a doktorandy, aby počítali s tímto rozhodnutím rektora a bude dále informovat o stavu této problematiky.

Doc. Diviš vystoupil s komentářem. Nerozumí tomu, proč by z fondu OA neměly být podporovány publikace dedikované na projekty, když při zadávání do IS Apollo je žádoucí publikační výstupy s projekty svázat. Dále se domnívá, že není vhodné vnímat všechny žurnály MDPI jako jeden celek. Uvedl, že v rámci vydavatelství vychází stovky různých časopisů, kdy celá řada z nich je široce uznávaná vědeckou veřejností (např. Foods, Molecules) a tyto časopisy jsou indexovány na Web of Science, což samo o sobě skýtá kontrolu kvality. Doc. Diviš se doposud neseťkal s tím, že by v rámci akademické obce byly časopisy z vydavatelství MDPI označovány jako predátorské. Přinesl také svou zkušenost s recenzním řízením v těchto časopisech. Toto řízení se běžně sestává ze tří nezávislých posudků. Doc. Diviš by byl velice nerad, pokud by na základě rozhodnutí komise došlo k budoucí degradaci již publikovaných výstupů.

Dr. Sedláček navázal na doc. Diviše a poukázal na to, že celá argumentace vedoucí k pozastavení financování z fondu OA byla postavena na informaci, že vydavatelství MDPI je uvedeno v Beallově seznamu predátorských žurnálů a vydavatelů. Při studiu tohoto seznamu je patrné, že MDPI historicky v tomto seznamu figurovalo (důvody jsou dohledatelné), ale v současné době je již uvedeno v seznamu vydavatelství vyřazených vydavatelství z tohoto seznamu. Z toho vyplývá, že tato argumentace je naprosto chybná. Poukázal také na fakt, že vydavatelství Frontiers, které bylo podporováno z fondu OA, je explicitně na Beallově seznamu a v rámci diskusí ohledně pozastavení financování z fondu OA zmíněno nebylo. Dr. Sedláček si ale myslí, že by úspěšnější fakulty měly mít také alternativní zdroje pro financování Open Access publikování. Dále uvedl, že referencované články v Beallově seznamu, které se problematiky MDPI týkají, nevyznívají směrem k tomuto vydavatelství špatně. Ukazují, že MDPI zaujalo business pozici na rychlosti recenzování, ale celý proces je veden srovnatelně s jinými vydavateli. Dr. Sedláček má zkušenosti jak z pozice autora, recenzenta i editora. Rychlé peer review článků spatřuje v důsledné kontrole nastavených termínů. Dále vznesl dotaz, zda někdo z vedení nemá bližší informace, kde vznikl také příklad tří v argumentaci uvedených časopisů – Applied Sciences, Materias a Sensors. Jako problém také vnímá možné omezování publikování autorů z VUT v Brně v žurnálech MDPI, které jsou v mnoha případech vedeny jako special issue ke kvalitním konferencím. Dr. Sedláček vyzval Akademický senát, aby k této situaci vzniklo stanovisko AS FCH VUT v Brně, na základě kterého by byl například vyzván AS VUT v Brně, který by získal od paní prorektorky Režňákové nějaké další bližší vysvětlení.

Reaguje děkan fakulty a uvedl, že další podrobnější argumentace k tomuto kroku nebyla. Vše bylo doslovně uvedeno v mailu zaslaném akademickým pracovníkům a doktorandům FCH. Když se děkan snažil vyhradit dále, tak argument rektora i prorektorky je jasný – je nutné sestavit komisi, která bude vše řešit. V současné době tak děkan nemůže více udělat a doporučuje řešit tuto věc na úrovni akademických senátů. Toto potvrdil i doc. Diviš. Krátce okomentoval dění na AS VUT, kde nespatořoval vůli o této problematice dále diskutovat a vedení VUT spoléhá na nově sestavovanou komisi.

Proděkan prof. Veselý doplnil informaci ze zápisu KR, že složení komise bude nějakou dobu trvat. Bylo by vhodné v tomto mezičase reagovat. Bude nutné iniciovat náš názor fakulty a Akademického senátu.

Doc. Obruča souhlasí s vyjádřením Dr. Sedláčka a vnímá argumentaci pro ukončení podpory z fondu OA jako lživou. MDPI ani časopisy z MDPI nejsou na Beallově seznamu. Na Beallově seznamu figurovalo MDPI cca 5 měsíců v období 2014/15. Rychlost recenzování dle doc. Obruči nekoreluje s kvalitou. Doporučuje, aby AS FCH kontaktoval i zástupce ostatních fakult VUT v Brně se žádostí o vyjádření. Existuje celá řada nevysvětlených otázek, na které by se měl AS FCH VUT v Brně doptat (kde se argumentace vzala, kde se vzaly konkrétní 3 časopisy, proč je rychlost peer review nutně spojována s kvalitou a další).

Reaguje prof. Veselý. Projevil shodu s předchozími řečníky. Komunikoval i s jinými chemicko-technologickými fakultami. Například v Pardubicích ani na VŠCHT vůbec nepodporují OA. Na VŠCHT ale prý také proběhla iniciativa nepublikovat v těchto časopisech.

Dr. Sedláček navazuje na diskusi. Více než pozastavení finanční podpory publikování OA mu vadí výzva prorektorky Režňákové, která má kompetence v oblasti vnitřního hodnocení. Jakékoliv vydané doporučení v oblasti publikování musí být opatrné a podrobně argumentované, protože to nese autoritu zodpovědného prorektora. Navrhuje vyzvat předsedu AS FCH VUT v Brně, aby písemně předal shrnutí diskuse, která zazněla na tomto zasedání a požádal ji o podrobné vysvětlení. Dr. Příkryl souhlasí s tímto návrhem.

Další diskuse senátorů se vedla v duchu tvorby usnesení AS FCH VUT v Brně, na základě kterého by bylo podáno podrobnější vysvětlení od prorektorky Režňákové. Finální znění tohoto usnesení bylo následovné:

- *Akademický senát FCH VUT v Brně vyzývá své zástupce v AS VUT v Brně, aby požádali prorektorku prof. Režňákovou o podrobnou argumentaci, která vedla k obecnému zpochybnění kvality vydavatelství MDPI a časopisů z tohoto vydavatelství, a také vedla k následným krokům spojeným se změnou ve finanční podpoře publikování z Open Access fondu na VUT v Brně.*

O tomto usnesení bylo iniciováno hlasování.

Hlasování:

Pro:	14
Proti:	0
Zdržel se:	0

Usnesení v navrženém znění bylo **schváleno** a byl ukončen tento bod jednání.

AD 7)

V bodě různé předseda AS FCH VUT v Brně krátce představil informaci z posledního jednání AS VUT. Začal se řešit časový plán studia. Začátek zimního semestru by mohl být posunut na začátek září, aby vznikl prostor pro přestávku při přechodu ze zimního do letního semestru.

Dále připomněl termín příštího zasedání AS FCH VUT v Brně - 18. 5. 2021.

Další příspěvky do bodu různé nebyly. Předseda poděkoval všem senátorům a hostům za přítomnost a **ukončil** 253. řádné zasedání AS FCH.

Brno, 20. 4. 2021

Zapsal: Ing. Jaromír Pořízka, Ph.D.

.....
Bc. Jan Zahrádka
Předseda SK AS FCH

.....
doc. Ing. Stanislav Obruča, Ph.D.
Předseda KAP AS FCH

.....
doc. Ing. Pavel Diviš, Ph.D.
Předseda AS FCH